

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Helena Wiberg
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-02-27

1 (5)

Diarienummer
2019/ÄON 0027

Äldre- och omsorgsnämnden

Svar på revisorernas granskning av socialnämndens åtgärder för att nå budget i balans

Förvaltningens förslag till beslut till äldre- och omsorgsnämnden

- Förvaltningens skrivelse antas som äldre- och omsorgsnämndens svar på revisionsrapporten om socialnämndens åtgärder för att uppnå en budget i balans.

Iréne Hededal
Förvaltningschef

John Henriksson
Sektorchef

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

På grund av ett flerårigt underskott fastställde den tidigare socialnämnden under 2018 en ekonomisk handlingsplan för att tillskynda en ekonomi i balans¹. Handlingsplanen bestod av flera åtgärder som skulle ge ekonomisk effekt under året.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomförde Ernst & Young under hösten 2018 en revisionsgranskning av socialnämndens åtgärder för att uppnå en budget i balans.

Revisionsgranskning av socialnämndens åtgärder för att uppnå en budget i balans

Revisionen fann att det finns rutiner kring budgetarbete som involverar stora delar av linjeorganisationen. Vidare säkerställer ett närvarande stöd från controllerfunktionerna ett helhetsperspektiv och stärkt förståelse mellan olika delar av förvaltningen.

Samtidigt menade revisionen att handlingsplanens åtgärder var knapphändigt beskrivna. Till exempel saknades utförlig information kring när åtgärderna förväntades vara genomförda, vilka resurser åtgärderna skulle kräva och beskrivning av förväntade effekter. Vidare saknades tydliga åtgärder för Björkbackens vård- och omsorgsboende, trots att det i början av 2018 prognosticerades ett underskott för verksamheten. Revisorerna ansåg också att cheferna bör ges förutsättningar för kompetensutveckling inom ekonomiområdet.

Ny nämndorganisation

Revisionen uppmärksammade att det från årsskiftet gäller en ny nämndorganisation, där ansvaret för äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning har överförts till den nyinrättade äldre- och omsorgsnämnden.

¹ Socialnämndens sammanträde 2018-01-31 § 1003
(Se beslut i kommunfullmäktige 26 oktober 2017 § 91)

Revisorerna rekommenderar äldre- och omsorgsnämnden att:

- ta ställning till om äldreomsorgen i allmänhet och hemtjänsten i synnerhet har rimliga kostnader och budgetförutsättningar
- upprätta enhetsplaner inom äldreomsorgens utförarverksamheter
- tillsammans med arbetsmarknads- och socialnämnden tillse att såväl den ekonomiska handlingsplanen som återrapporteringen av densamma innehåller väsentlig information
- fastställa en åtgärdsplan för Björkbackens vård- och omsorgsboende
- säkerställa att chefer på olika nivåer i organisationen har/får tillräcklig kompetens i ekonomifrågor

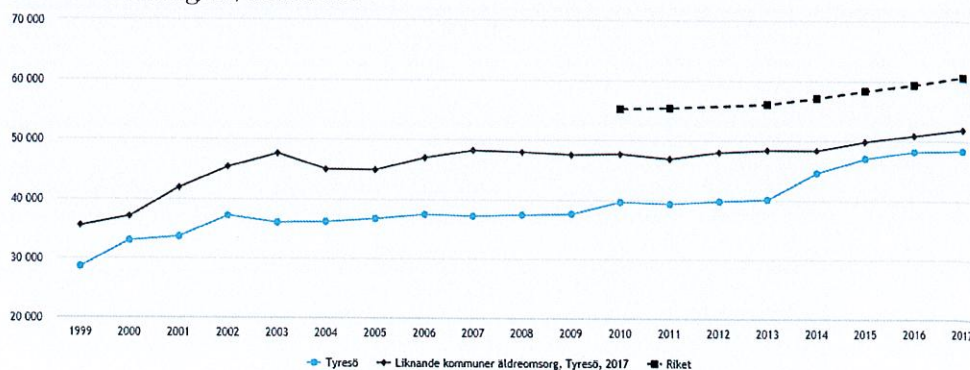
Nämnden har vidtagit åtgärder för att säkra en budget i balans

För att anpassa verksamheterna till den nya nämndorganisationen har en ny förvaltningsorganisation tillskapats. Äldre- och omsorgssektorn leds av en sektorchef som ansvarar för omsorgen om personer med funktionsnedsättning, äldreomsorgens myndighetsutövning samt utförarverksamhet i kommunal regi. Den nya organisationen syftar till att stärka styrningen.

Kostnader för äldreomsorgen i Tyresö kommun i jämförelse

Tyresö kommun hade 2017 jämförelsevis låga kostnader för äldreomsorgen. Kostnaden för äldreomsorgen (kr/invånare 65 och äldre) i kommunen 2017 var betydligt lägre än riket, och dessutom lägre än jämförbara kommuner².

Kostnad äldreomsorg, kr/invånare 65+

² Källa: Kolada: https://www.kolada.se/?p=jamforelse&unit_id=16545&tab_id=74606

Nettokostnadsavvikelsen anger om ett kostnadsläge är högt eller lågt, givet förutsättningarna. Vid beräkning av nettokostnadsavvikelse inom äldreomsorgen anges avvikelsen mellan nettokostnad och referenskostnad (kr/invånare) i procent. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.³

Nettokostnadsavvikelsen för äldreomsorgen i Tyresö kommun visar att kostnaderna för äldreomsorgen i Tyresö kommun 2017 var markant lägre än statistiskt förväntat.

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg

				2015	2016	2017
Kostnader						
^ Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	▲	↔	↓	-4.5	-7.7	-10.4
▼ Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	▲	↔	↓	6 876	6 909	7 044
▼ Referenskostnad äldreomsorg, kr/inv	▲	↔	↓	7 202	7 482	7 860

Åtgärder för att säkra en budget i balans

Inför år 2019 gjorde förvaltningen en översyn av ersättningen för vård- och omsorgsboende. Översynen resulterade i en ny boendepeng, som utförrarverksamheten bedöms kunna anpassa sin verksamhet till.

Under 2018 genomförde kommunens kvalitetsenhet en granskning av hemtjänsten som drivs i kommunal regi. Granskningen har legat till grund för en rad åtgärder som ska effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten. Hemtjänsten och det vård- och omsorgsboende som drivs i kommunal regi har under 2018 tilldelats ytterligare medel för att stärka de ekonomiska förutsättningarna. Hemtjänsten i kommunal regi har vidare kompenserats ekonomiskt då vissa indirekta kostnader lyfts bort. Enligt förvaltningens bedömning når hemtjänsten i kommunal regi därför en ekonomi i balans under år 2019.

³ Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för äldreomsorg i riket, åldersstruktur, civilstånd, ohälsa, andel födda utanför Norden, restider i hemtjänsten samt merkostnader för institutionsboende i glesbygd. Därutöver tillkommer en del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Källa: Kolada https://www.kolada.se/?p=jamforelse&unit_id=16545&tab_id=74606

Enhetsplaner för utförarverksamheterna inom äldreomsorgen ska tas fram senast den 15 mars.

I verksamhetsberättelsen för år 2018 för den före detta socialnämndens verksamheter återrapporteras de ekonomiska åtgärder som genomförts under år 2018 och de åtgärder som sker under år 2019. I verksamhetsberättelsen och i kommande delårsrapporter ska förvaltningen på ett tydligare och mer genomgripande sätt redogöra för de olika åtgärderna.

Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan för Björkbackens vård- och omsorgsboende. Åtgärdsplanen ska revideras löpande. Kommunens kvalitetsenhet har på uppdrag av förvaltningschef genomfört en omfattande granskning av verksamheten på Björkbackens vård- och omsorgsboende. Granskningen ska redovisas för äldre- och omsorgsnämnden i mars. En intern arbetsgrupp ska säkerställa att de åtgärder som krävs genomförs. Arbetsgruppen ska vidare analysera vilka effekter åtgärderna förväntas ge på helårsresultatet.

Kommunens ekonomiavdelning har påbörjat utbildning för chefer kring ekonomifrågor. Hittills har chefer inom den tidigare socialförvaltningens myndighetsutövning genomgått utbildning som hållits av ekonomiconrollern. För tillkommande chefer kommer ekonomifrågor att vara en del i introduktionen.